

MAPA PUTA ISPUNJENJA ZAVRŠNIH MJERILA ZA PRIVREMENO ZATVARANJE PREGOVORA U POGLAVLJU 3 – PRAVO OSNIVANJA PREDUZEĆA I SLOBODA PRUŽANJA USLUGA

1. OPŠTE INFORMACIJE O POGLAVLJU

Sloboda pružanja usluga predstavlja jednu od četiri slobode kojom se omogućava funkcionisanje unutrašnjeg tržišta Evropske unije, a obuhvata i pravo poslovnog nastanjanja u bilo kojoj državi članici Evropske unije, odnosno Evropskog ekonomskog prostora (EEP).

Poglavlje 3 - Pravo osnivanja preduzeća i sloboda pružanja uslugapodrazumijeva da će crnogorskim poslovnim subjektima (fizičkim i pravnim licima), pristupanjem Evropskoj uniji, biti omogućeno pravo na poslovno nastanjanje privrednih subjekata kroz trajno i neprekidno obavljanje ekonomske djelatnosti, u drugoj državi članici Evropske unije i pravo na **slobodno pružanje prekograničnih usluga** kroz privremeno nuđenje i pružanje svojih usluga u drugim državama članicama Evropske unije, a da se, pri tom, u njima poslovno ne nastanjuju. Pružalac usluge moći će prekogranično pružati usluge koristeći se svojom profesionalnom nazivom, bez dodatnog priznavanja kvalifikacija u toj državi članici. Država primalac može tražiti samo da pružalac usluge prijavi da će pružati usluge (pri čemu prilaže dokaze o državljanstvu, kvalifikacijama i bavljenjem privrednom djelatnošću u matičnoj državi).

Ovo poglavlje obuhvata tri podoblasti i to:

- **Pravo osnivanja preduzeća i sloboda pružanja prekograničnih usluga,**
- **Međusobno priznavanje profesionalnih kvalifikacija i**
- **Poštanske usluge.**

Poseban izazov u ovom dijelu predstavlja usaglašavanje nacionalnog zakonodavstva sa Direktivom o uslugama, čime se obezbjeđuje sloboda pružanja prekograničnih usluga. Ova Direktiva reguliše sve usluge i njom se stvara obaveza olakšavanja administrativnih postupaka u području pružanja usluga, obezbjeđuje veća transparentnost kroz osnivanje Jedinствене kontakt tačke za usluge (JKT) i definiše lista zahtjeva koji se ne smiju primjenjivati prilikom osnivanja preduzeća, kao ni prilikom prekograničnog pružanja usluga.

Pristupanjem Crne Gore Evropskoj uniji, priznavanje profesionalnih kvalifikacija stečenih u Crnoj Gori predstavljaće jedan od uslova za obavljanje profesija u drugoj državi članici.

Kada su u pitanju poštanske usluge, cilj Evropske komisije je stvoriti zajedničko tržište za poštanske usluge i osigurati kvalitet usluga koje se pružaju, postepeno otvarajući taj sektor tržišnoj konkurenciji.

Vlada Crne Gore je na sjednici od 24. IV 2014. usvojila Nacionalni plan razvoja kvalifikacija za obavljanje regulisanih profesija s Akcionim planom za period 2013-2018. godine. Nacionalni plan, između ostalog, sadrži tabelarni pregled (Akcionni plan za usklađivanje kvalifikacija za regulisane profesije sa propisima EU

(2013-2018)), aktivnosti nadležnih organa, mjere i rokove za sprovođenje preporuka i aktivnosti predviđenih planom, u cilju usklađivanja kvalifikacija za regulisane profesije sa propisima EU. Cilj ovog dokumenta je usklađivanje zakona i podzakonskih akata kojima se uređuje obavljanje regulisanih profesija u Crnoj Gori sa izmjenama Direktive 2005/36/EZ. **Crna Gora je na ovaj način realizovala početno mjerilo i ispunila sve preduslove za otvaranje pregovora.**

Poglavlje 3 – Pravo osnivanja preduzeća i sloboda pružanja usluga zvanično je otvoreno 11. XII 2017. na Međuvladinoj konferenciji u Briselu. Pregovori u ovom poglavlju su u toku.

1.1 . IZAZOVI PREPOZNATI U PROCESU USKLAĐIVANJA ZAKONODAVSTVA S PRAVNOM TEKOVINOM EU

1.1.1 PODOBLAST : Pravo osnivanja preduzeća i sloboda pružanja usluga

Kao što je navedeno u tacki 1, poseban izazov u ovoj podoblasti predstavlja usaglašavanje nacionalnog zakonodavstva sa Direktivom o uslugama čime se obezbjeđuje sloboda pružanja prekograničnih usluga. Ova Direktiva reguliše sve usluge, osim one koje su eksplicitno isključene iz njenog obuhvata, njom se stvara obaveza olakšavanja administrativnih postupaka, obezbjeđuje veća transparentnost kroz osnivanje JKT za usluge i definiše lista zahtjeva koji se ne smiju primjenjivati prilikom osnivanja preduzeća, kao ni prilikom prekograničnog pružanja usluga. Ista definiše i administrativnu saradnju između nadležnih organa kroz Informatički sistem unutrašnjeg tržišta (IMI sistem) i potrebu definisanja nacionalnog IMI koordinatora.

U ovom momentu kao izazov ističe se uspostavljanje JKT za usluge iz razloga nedostatka finansijskih sredstava. Podsjećanja radi, Radni tim za uspostavljanje JKT za usluge, osnovan 31. X 2018, je, između ostalog, bio zadužen za implementaciju projekta "Izgradnja administrativnih i tehničkih kapaciteta za sektor Konkurentnost i inovacije u Ministarstvu ekonomije – IPA 2016" koji se odnosio na uspostavljanje JKT za usluge, a Ministarstvo finansija je donijelo Odluku o imenovanju članova komisije za ocjenjivanje izbora ponuda za gore navedeni Ugovor o uslugama 10. III 2020. Početak ocjenjivanja ponuda za ovaj projekat bio je planiran za 23. III 2020, ali zbog situacije sa COVID-19, Vlada Crne Gore je naložila prekid većine aktivnosti u javnim institucijama širom zemlje i sastanak je otkazan. Međutim, prvi sastanak Komisije za ocjenjivanje ponuda za IPA 2016 - Ugovor o uslugama održan je 6. V 2020. Pored toga, Radni tim je 3. XII 2020, od strane PIU jedinice Ministarstva ekonomskog razvoja, informisan da je, shodno odluci Delegacije Evropske unije u Crnoj Gori (DEU), procedura ugovaranja IPA 2016 projekta zvanično obustavljena i da projekat neće biti implementiran. Shodno navedenom, Radni tim je pripremio Projektni zadatak (TOR) u okviru Godišnjeg akcijskog programa za Konkurentnost i inovacije IPA 2020, a u okviru pripreme tenderske dokumentacije za projekat "Pružanje horizontalne pomoći za povećanje kapaciteta relevantnih institucija za usklađivanje i primjenu pravne tekovine u oblasti konkurentnosti i inovacija". TOR je obuhvatio inicijalno planirane aktivnosti

za IPA 2020 koje se odnose na IMI sistem, kao i aktivnosti koje se odnose na osnivanje JKT za usluge imajući u vidu odluku DEU.

Pripremne aktivnosti s akcentom na uspostavljanje Jedinstvene kontakt tačke za usluge

Kada je u pitanju uspostavljanje JKT za usluge, pravni osnov je sadržan u članu 8 Zakona o uslugama kojim se propisuje obaveza uspostavljanja elektronske jedinstvene kontaktne tačke u Crnoj Gori. Zakon utvrđuje funkcionisanje JKT za usluge putem internet stranice, na kojoj se na dva jezika (crnogorski i engleski), svim zainteresovanim licima pružaju informacije o postupcima i uslovima za pristup ili pružanje usluga u Crnoj Gori koje su predmet uređenja ovog zakona. Zakon o uslugama sadrži i pravni osnov za donošenje podzakonskog akta kojim će se definisati način saradnje i razmjene informacija sa državama EEP, a naročito saradnje u vezi sa nadzorom nad pružanjem usluga, preduzimanjem mjera upozorenja i način rada Ministarstva kada je u pitanju IMI sistem. Način uspostavljanja i funkcionisanja, kao i saradnja i razmjena informacija sa Ministarstvom ekonomskog razvoja, biće propisani Uredbom o uspostavljanju JKT za usluge. Kao što je prethodno pomenuto, jedna od aktivnosti definisana Akcionim planom za transponovanje Direktive o uslugama za period 2015-2018 odnosila se i na izmjenu Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Ministarstva ekonomije, na način koji bi podrazumijevao osnivanje posebne Direkcije. Ovo posebno iz razloga što su sve zemlje članice EU definisale posebnu organizacionu jedinicu nadležnu za koordinaciju svih aktivnosti po pitanju implementacije Direktive o uslugama. S tim u vezi, Direkcija za usluge je osnovana u okviru Direktorata za multilateralnu i regionalnu trgovinsku saradnju i ekonomske odnose sa inostranstvom Pravilnikom, koji je donijet 22. III 2018. U Direkciji su sistematizovana 4 radna mjesta, uključujući Načelnika. Ova Direkcija je, između ostalog, zadužena za uspostavljanje JKT za usluge koja će funkcionisati u skladu sa zakonom kojim se uređuje elektronska uprava. Shodno tome, u toku su aktivnosti kojima će se definisati način/mjesto gdje će se uspostaviti JKT za usluge, iz razloga što postoji više opcija. Inicijalni prelog jeste da se uspostavi na novom portalu elektronske uprave ili novo nezavisno rješenje u nadležnosti MER-a.

Takođe, imajući u vidu promjene u organizacionom i personalnom smislu novi Radni tim za uspostavljanje JKT za usluge je osnovan Rješenjem Ministra ekonomskog razvoja, br. 0100401-053/21-639/10 od 18. V 2021. Jedan od zadataka Radnog tima je između ostalog i revizija Akcionog plana koji, pored presjeka realizovanih aktivnosti, obuhvata i aktivnosti koje je neophodno sprovesti u cilju uspostavljanja JKT za usluge.

Imajući u vidu navedeno, novi radni tim je pripremio i Informaciju o uspostavljanju **Jedinstvene kontakt tačke za usluge i pristupanju Informatičkom sistemu unutrašnjeg tržišta (IMI sistem)**, koju će dostaviti Vladi Crne Gore na usvajanje. Informacija predstavlja kratak opis Pregleda dosašnjih aktivnosti koje su urađene i usklađene sa Direktivom o uslugama, planiranih aktivnosti vezanih za uspostavljanje JKT za usluge i pristupanje IMI sistemu, kao i Akcionog plana za uspostavljanje JKT za usluge.

Treba istaći da se planirane aktivnosti, koje prati i realizuje Radni tim za uspostavljanje JKT za usluge, suočavaju sa izazovima, koji se između ostalog odnose na nedostatak finansijskih sredstava za

uspostavljanje JKT za usluge. Naime, kroz IPA 2016 projekat “Administrative capacity building for Competitiveness and Innovation sector in Ministry of Economy-IPA 2016”, bila su predviđena finansijska sredstva za uspostavljanje JKT za usluge, ali je projekat otkazan od strane Delegacije EU (DEU). U toku su konsultacije sa DEU oko kandidovanja TOR-a, a u okviru Godišnjeg akcionog programa za Konkurentnost i inovacije IPA 2020. Dodatno, izazov predstavlja i nedovoljan broj kadrovskih kapaciteta u Ministarstvu ekonomskog razvoja, tačnije u Direkciji za regionalnu trgovinsku saradnju i pristup tržištu usluga, koja će biti zadužena za praćenje funkcionisanja JKT za usluge i IMI sistema, pa je neophodno njeno jačanje kako brojčano tako i tehnički, kako bi nakon uspostavljanja navedenih sistema obezbjedili njihovo funkcionisanje i podršku drugim učesnicima u ovom procesu.

U vezi s analizom i praćenjem postupaka za izdavanje odobrenja i zahtjeva, a posebno i u cilju uspostavljanja JKT za usluge, izvršeno je mapiranje svih usluga iz obuhvata Direktive o uslugama (292 usluge) i prema utvrđenoj formi, za svaku od usluga pripremljen standardni obrazac. U skladu sa zaključcima Vlade Crne Gore br. 07-4531 od 4. oktobra 2018. i 04-699 od 25. II 2021, sve uključene institucije su u obavezi da redovno ažuriraju usluge i o svim izmijenama informišu Ministarstvo ekonomskog razvoja. Takođe, Vlada Crne Gore, je i zaključkom broj 04-699/2 od 25. II 2021, zadužila sve uključene institucije da o realizaciji obaveza i aktivnosti iz Poglavlja 3, informišu Ministarstvo ekonomskog razvoja.

Tokom 2016/2017. godine saradnjom Ministarstva javne uprave i Ministarstva finansija, realizovane su aktivnosti u cilju kvalitetnog i transparentnog objavljivanja relevantnih podataka o biznis licencama na portalu e-uprave, čime su se pojednostavile procedure, smanjili regulatorni troškovi i vrijeme potrebno za prikupljanje informacija. Ostvaren je princip transparentnosti putem pristupa jedinstvenom šalteru što predstavlja i osnovu za praćenje regulatornog rada. Do referentnog datuma, na portalu e-uprave je dostupno 320 licenci, koje izdaje 21 institucija, od čega je 10 licenci namijenjeno za organe državne uprave, 273 za pravna lica, 37 za fizička lica. Nivoi sofisticiranosti definišu da li su usluge u ovom slučaju licence dostupne od najosnovnijeg pružanja samo informacija o usluzi (licenci) do mogućnosti da je obezbjeđena personalizacija i proaktivno pružanje usluge (licence), koja ujedno predstavlja i najveći nivo sofisticiranosti - Nivo 5. Najveći broj licenci koje su dostupne na portalu e-uprave, ukoliko posmatramo sa aspekta nivoa sofisticiranosti usluga, jesu licence koje imaju Nivo 1 (183), Nivo 2 imaju 117 licence dok Nivo 3 ima 20 licenci. Nivo 1 predstavlja samo informaciju odnosno usluga (licenca) je dostupna samo sa osnovnim informacijama o usluzi, Nivo 2 predstavlja jednosmjernu interakciju odnosno dostupnost formulara u elektronskom obliku uz mogućnost preuzimanja formulara i čuvanja na računaru za konkretnu uslugu (licencu), dok Nivo 3 predstavlja dvosmjernu komunikaciju odnosno interaktivno ispunjavanje formulara i prijavu uz autentifikaciju za korišćenje konkretne e-usluge (e-licence). Nivo 4 i Nivo 5 predstavljaju kompleksnije usluge koje obezbjeđuju elektronsku transakciju i personalizaciju, što predstavlja krajnji cilj kroz unapređenje postojećih usluga odnosno licenci.

U kontekstu uspostavljanja JKT za usluge značajne su informacije o uspostavljanju Registra nameta i elektronske registracije preduzeća o čemu je EK informisana maja 2021. Registar omogućava da se na

transparentan način ima uvid u listu nameta i iznos istih iz oblasti koje se odnose na njihovo poslovanje, kao i mogućnost da unaprijed izračunaju i planiraju troškove koji se odnose na njihove obaveze prema javnom sektoru. Registar je dinamična baza koja se mijenja u skladu sa izmjenama regulative, koja propisuje namete na državnom i lokalnom nivou. Isti je dostupan na adresi www.javninameti.gov.me i trenutno je u bazi 2.103, nameta, odnosno broj razvrstanih nameta je 27.000, dok broj propisa u kojima su definisani osnov ili iznos nameta jeste 794, dok je otpočeta realizacija aktivnosti nad uspostavljanjem elektronske registracije DOO sa jednim članom, koji je državljanin Crne Gore.

Aplikacija za on line registraciju jednočlanog DOO je dostupna od decembra 2020. na internet stranici <https://efirma.tax.gov.me/>. Tokom 2021. godine uspostavljeno je i kontinuirano se uspješno sprovodi elektronsko registrovanje privrednih subjekata. Naime, od početka do sredine 2021. godine, zahtjevi su zaprimani i elektronskim putem a Rješenje je slato poštom podnosiocu. Sada je CRPS omogućio slanje elektronski potpisanih Rješenja o registraciji na e-mail podnosiocu, a takva Rješenja će vrlo brzo biti puštena u produkciju. Nadalje, CRPS-a radi na proširenju elektronskih usluga. Do sada je bilo moguće da se online registruje osnivanje, promjena kontakt informacija i e-maila, pretežne djelatnosti i adrese. Sada je u toku testiranje promjena koje se tiču ovlašćenih lica, naziva i ostalih promjena. Takođe, na Konstitutivnoj sjednici radne grupe za Pregovaračko poglavlje 3 je predočeno na značaj kontakta sa predstavnicima Notarske komore kako bi dali mišljenje u vezi elektronskog podnošenja notarskih zapisa, a te promjene su komplikovanije prirode i važe za obimnije i teže predmete. Kada se nađe prihvatljiv način da se ista online podnose, ovaj organ će u potpunosti kompletirati ovu uslugu.

Tokom oktobra 2021. u fazi testiranja je elektronsko potpisivanje Rješenja o registraciji osnivanja i promjena koja su omogućena. Kada ovakva Rješenja budu puštena u produkciju, automatski će stizati na e-mail adresu podnosioca elektronski potpisano Rješenje.

Nadalje, CRPS već punu godinu uspješno izdaje elektronskim putem izvod i potvrdu sa podacima o registrovanom privrednom subjektu, što je jako značajno, imajući u vidu da je izvod produkt cjelokupnog rada i postupanja CRPS-a. Izvod je ono što je važeće u pravnom prometu, a do kraja oktobra izdato je više od 1100 izvoda i potvrda sa podacima o registrovanom privrednom subjektu. Važno je napomenuti da se po zahtjevima za elektronski potpisani izvod i potvrdu postupa odmah, jer je CRPS organizovao da po jedan službenik na nedjeljnom nivou bude zadužen za elektronsko izdavanje ovih dokumenata.

Važno je napomenuti da je 1. avgusta 2021.godine uspostavljen i registar stvarnih vlasnika shodno Zakonu o sprječavanju pranja novca i finansiranja terorizma. Registar funkcioniše u online formatu, i već je zaživjela online registracija stvarnih vlasnika među obveznicima. Registar je povezan sa Upravom policije – Sektorom za sprječavanje pranja i MUP – om, a u planu je uvezivanje i sa ostalim nadležnim organima.

1.1.2 PODOBLAST : Međusobno priznavanje profesionalnih kvalifikacija

U skladu sa zaključkom Vlade Crne Gore br. 04-699/2 od 25. II 2021, sve uključene institucije su u obavezi da redovno ažuriraju usluge i o svim izmjenama informišu Ministarstvo ekonomskog razvoja. S tim u vezi, zadužuju se:

- Ministarstvo ekologije, prostornog planiranja i urbanizma, Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede i Ministarstvo zdravlja da definišu rokove za potpuno usklađivanje propisa sa Direktivom 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija i Direktivom 2013/55/EU o izmjeni Direktive 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija i o tome informišu Ministarstvo ekonomskog razvoja.

- Ministarstvo unutrašnjih poslova, Ministarstvo finansija i socijalnog staranja, Ministarstvo pravde, ljudskih i manjinskih prava, Ministarstvo ekonomskog razvoja, Ministarstvo prosvjete, nauke, kulture i sporta, Ministarstvo ekologije, prostornog planiranja i urbanizma, Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, Ministarstvo zdravlja, Ministarstvo kapitalnih investicija da donesu zakone u skladu sa Direktivom 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija i Direktivom 2013/55/EU o izmjeni Direktive 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija, kao i podzakonske akte u skladu sa Zakonom o priznavanju profesionalnih kvalifikacija za obavljanje regulisanih profesija i o tome informišu Ministarstvo ekonomskog razvoja.

- Ministarstvo unutrašnjih poslova, Ministarstvo finansija i socijalnog staranja, Ministarstvo pravde, ljudskih i manjinskih prava, Ministarstvo ekonomskog razvoja, Ministarstvo prosvjete, nauke, kulture i sporta, Ministarstvo ekologije, prostornog planiranja i urbanizma, Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, Ministarstvo zdravlja, Ministarstvo kapitalnih investicija da prilikom donošenja ili izmjene propisa o regulisanim profesijama uzmu u obzir obaveze koje proizilaze iz Direktive 2018/958/EU o ispitivanju proporcionalnosti prije donošenja novih propisa kojima se regulišu profesije i o tome informišu Ministarstvo ekonomskog razvoja.

Poseban izazov u ovoj podoblasti predstavlja usklađivanje svih propisa u Crnoj Gori sa Direktivom 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija i Direktivom 2013/55/EU o izmjeni Direktive 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija i Regulative (EU) br. 1024/2012 o administrativnoj saradnji putem Informacionog sistema unutrašnjeg tržišta u dijelu automatskog priznavanja, sa posebnim osvrtom na usklađivanje sektorskih propisa u oblasti automatskog priznavanja profesionalnih kvalifikacija za obavljanje regulisanih profesija (doktor medicine, doktor stomatologije, doktor farmacije medicinska sestra za opštu zdravstvenu njegu, babica, veterinar i arhitekta).

U cilju inoviranja postojeće Liste regulisanih profesija u Crnoj Gori, takođe jedan od izazova je usklađivanje svih propisa kojima se regulišu profesije. Takođe, prije donošenja novih propisa kojima se regulišu profesije potrebno je iste uskladiti sa Direktivom 2018/958/EU o ispitivanju proporcionalnosti. Sva resorna ministarstva prilikom izmjena propisa koji se odnose na postojeće regulisane profesije ili uvođenja novih, kao i nadležna tijela koja će vršiti postupke priznavanja istih, koji se odnose na regulisane profesije treba da uzmu u obzir

obaveze koje proizilaze iz ove direktive i o tome informišu Ministarstvo ekonomskog razvoja u cilju inoviranja postojeće Liste regulisanih profesija.

Ministarstvo ekonomskog razvoja je u januaru 2021, u saradnji sa Kancelarijom za evropske integracije, od strane GIZ-a zatražilo tehničku podršku u vidu treninga i radionica u toku ove godine kako bi se nadležne institucije upoznale sa Direktivom 2018/958/EU radi njenog prenošenja u nacionalno zakonodavstvo. Nakon zvaničnog pozitivnog mišljenja koje je dobijeno tokom marta 2021 od strane GIZ-a očekivana je dinamizacija aktivnosti na planu realizacije. Međutim, ista još uvijek nije realizovana.

Usklađivanje studijskog programa i implementacija Direktive 2005/36 i izmjenjene 2013/55

Minimalni zahtjevi Direktiva (2005/36 i izmjenjene 2013/55) vezano za obuku medicinskih sestara i babica u Crnoj Gori potrebno je uskladiti i implementirati u praksi.

Zakonom o priznavanju profesionalnih kvalifikacija za obavljanje regulisanih profesija („Službeni list CG“, broj 56/18), Direktivom 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija i Direktivom 2013/55/EU o izmjeni Direktive 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija, utvrđeno je da se za priznavanje regulisanih profesija (medicinske sestre za opštu zdravstvenu njegu i babice) vrši automatsko priznavanje po osnovu minimalnih uslova osposobljenosti, odnosno da se iste stiču u visokom obrazovanju.

Važno je da je primarna svrha Direktive omogućavanje slobodnog kretanja za više od 800 različitih profesija. Stoga, iz sestrinske perspektive, postoje zahtjevi specifični za određenu profesiju, kao i više opšti zahtjevi koji se primjenjuju posebno na sestre.

Radi usaglašavanja domaćeg zakonodavstva sa navedenim direktivama, donijeće se u III kvartalu 2023. godine Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o zdravstvenoj zaštiti i Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o zdravstvenoj njezi pacijenata, a podzakonski akti kojima će se urediti bliže pitanja koja se odnose na dopunske mjere, način i postupak o naknadi troškova za postupak utvrđivanja dopunskih mjera, kao i na 'bridging' programe i druge aktivnosti uređene ovim direktivama donijeće se u IV kvartalu 2023. godine.

Komora medicinskih sestara, babica i tehničara

U cilju potpunog usklađivanja s Direktivom o 2005/36 o priznavanju stručnih kvalifikacija i izmjenama Direktive 2013/55, Crna Gora je u obavezi da do dana pristupanja EU osnuje Komoru medicinskih sestara, babica i tehničara.

Zakonom o zdravstvenoj zaštiti („Službeni list CG“ broj 3/16, 39/16, 2/17, 44/18, 82/20 i 8/21) članom 19, propisano je da se radi unaprjeđenja uslova za obavljanje profesije, zaštite profesionalnih interesa, unaprjeđenja profesionalne zdravstvene etike i učešća na unaprjeđenju kvaliteta zdravstvene zaštite, organizuje, između ostalih, i Komora medicinskih sestara, babica i tehničara, koja se obrazuje u skladu sa zakonom kojim se uređuje zdravstvena njega pacijenata.

Ministarstvo zdravlja je, u budžetskim sredstvima za 2022. godinu planiralo i finansijska sredstva za formiranje Komore medicinskih sestara, babica i tehničara, koja će biti podrška u osnivanju navedene komore. Napomena je da je Komora profesionalna organizacija zdravstvenih radnika, ima svojstvo pravnog lica, sa pravima i obavezama i odgovornostima utvrđenim zakonom i statutom komore, a organizuju je zdravstveni radnici.

1.1.3 PODOBLAST : Poštanske usluge

Razvoj poštanske djelatnosti i poštanskih usluga mora pratiti razvoj informaciono-komunikacionih tehnologija i novih razvojnih trendova, kako bi poštanski operatori odgovorili svim izazovima koje ubrzani razvoj nosi sa sobom i bili spremni da se prilagode očekivanjima i zahtjevima savremenog korisnika. S tim u vezi, ključni prioriteti u narednom periodu za obezbijedenje održivosti i kvaliteta univerzalnog servisa, uslova za razvoj novih poštanskih usluga i servisa, razvoj efikasnog i razvijenog tržišta koje je prilagođeno potrebama i zahtjevima korisnika poštanskih usluga definisani su Akcionim planom za sprovođenje Strategije poštanske djelatnosti za period 2021-2023, za period 2021-2022 koji je Vlada Crne Gore donijela na sjednici od 1. jula 2021.

Što se tiče daljeg usklađivanja sa EU aquiem, regulativni okvir u ovoj oblasti je skoro usklađen sa pravnom tekovinom EU, uzimajući u obzir da tek predstoji usaglašavanje sa Regulativom o prekograničnoj dostavi paketa (32018R0644). – planirano u 2022. godini.

2. ZAVRŠNA MJERILA

U okviru ovog poglavlja je postignut visok stepen usklađenosti s EU propisima, a Crna Gora je ispunila sva završna mjerila. Crna Gora u okviru ovog poglavlja ima definisana četiri završna mjerila, i to:

MJERILO BROJ 1: Crna Gora usvaja i dostavlja Evropskoj komisiji Listu regulisanih profesija u skladu s relevantnom pravnom tekovinom, precizirajući aktivnosti pokrivene svakom od profesija, kao i objašnjenje regulative

Dakle, u okviru prvog završnog mjerila, donijet je Zakon o priznavanju profesionalnih kvalifikacija za obavljanje regulisanih profesija („Sl. list CG“, broj 56/18) . Ovaj Zakon uređuje priznavanje profesionalnih kvalifikacija za obavljanje regulisanih profesija u Crnoj Gori i na taj način biće omogućeno da se lica koja su svoje obrazovanje stekla u inostranstvu zaposle u Crnoj Gori pod istim uslovima kao i državljani Crne Gore. Zakon će se primjenjivati danom ulaska Crne Gore u Evropskoj uniji. Takođe, primjenom ovog zakona biće obezbijedeno da regulisane profesije državljana Crne Gore budu vrednovane na jedinstveno tržište Evropske unije.

Ministarstvo rada i socijalnog staranja (sadašnje Ministarstvo ekonomskog razvoja) je u skladu sa Zakonom o priznavanju profesionalnih kvalifikacija za obavljanje regulisanih profesija donijelo sljedeće podzakonske akte:

1) Pravilnik o utvrđivanju Lista djelatnosti za priznavanje profesionalnog iskustva („Sl. list CG“, broj 66/19), kojim je propisano da se profesionalna kvalifikacija može priznati na osnovu profesionalnog iskustva u skladu sa Listama djelatnosti za priznavanje profesionalnog iskustva. Liste djelatnosti za priznavanje profesionalnog iskustva utvrđuje organ državne uprave nadležan za poslove rada.

2) Pravilnik o obrascu i sadržaju EU potvrde („Sl. list CG“, broj 82/20), kojim su propisani obrasci i sadržaj EU potvrde za fizička i pravna lica koji planiraju da obavljaju regulisanu profesiju u nekoj od država članica Evropske unije.

Takođe, Vlada Crne Gore je na predlog organa državne uprave koji su nadležni za određenu regulisanu profesiju donijela je Odluku o utvrđivanju Liste regulisanih profesija („Sl. list CG“, broj 80/18). Lista predstavlja spisak svih regulisanih profesija u Crnoj Gori u skladu sa posebnim propisima. Pravna i fizička lica svih država članica EU i trećih država koja su zainteresovana za obavljanje regulisanih profesija u Crnoj Gori, mogu obavljati regulisanu profesiju u Crnoj Gori ukoliko ispune posebne uslove koje je propisao poseban zakon. Lista sadrži 171 regulisanu profesiju u Crnoj Gori.

Iako Evropska komisija, zajedno sa državama članicama daje konačan sud o tome, ovo mjerilo s aspekta do sad realizovanih obaveza možemo smatrati ispunjenim.

MJERILO BROJ 2: Crna Gora da uskladi studijske programe za obavljanje regulisanih profesija (doktor medicine, doktor stomatologije, farmaceut, medicinska sestra za opštu zdravstvenu njegu, babica i arhitekta), za koje se vrši automatsko priznavanje na osnovu minimalnih uslova osposobljavanja u skladu sa Direktivom 2005/36/EZ i njenim izmjenama.

U cilju ispunjenja drugog završnog mjerila, na osnovu sprovedenih procedura, Savjet za visoko obrazovanje je, na sjednici održanoj 22. XII 2015. odobrio izdavanje Certifikata o akreditaciji osnovnog akademskog studijskog programa Arhitektura, u trajanju od pet godina, obima 300 ECTS kredita. Implementacija inoviranog osnovnog akademskog studijskog programa Arhitektura na Univerzitetu Crne Gore počela je studijske 2016/2017. Programi iz oblasti medicinskih nauka, na kojima se edukuje kadar koji stiče kvalifikaciju iz oblasti regulisanih profesija, takođe su restrukturirani u skladu sa EU Direktivom 2005/36 i 2013/55 u prethodnom periodu. Savjet za visoko obrazovanje je na sjednici održanoj 11. V 2017. na osnovu izvještaja o akreditaciji koji su pripremile komisije Savjeta, izdao certifikat o akreditaciji studijskih programa Medicina (360 ECTS), Farmacija (300 ECTS), Stomatologija (360 ECTS), Visoka medicinska škola (180 ECTS), koji su usklađeni sa Direktivom 2005/36/EZ i izmjenama Direktive 2013/55/EZ. Ministarstvo prosvjete je, nakon sprovedenog postupka akreditacije reformisanih studijskih programa Univerziteta Crne Gore, shodno

Pravilniku o bližim uslovima za osnivanje, obavljanje djelatnosti, postupku licenciranja i načinu vođenja registra ustanova visokog obrazovanja („Sl. list CG“, broj 22/15), sprovelo postupak licenciranja Univerziteta Crne Gore i donijelo Rješenje kojim se utvrđuje broj studenata za upis u prvu godinu studija na Univerzitet Crne Gore („Sl. list CG“, broj 44/17), za sve organizacione jedinice Univerziteta, po studijskim programima. Studijske 2017/2018. upisana je prva generacija studenata u prvu godinu osnovnih studija Univerziteta Crne Gore na ove reformisane studijske programe, odnosno po reformisanom modelu studija.

U cilju potpunog usklađivanja s Direktivom o 2005/36 o priznavanju stručnih kvalifikacija i izmjenama Direktive 2013/55, Crna Gora je u obavezi da do dana pristupanja EU osnuje Komoru medicinskih sestara, babica i tehničara. S tim u vezi, Crna Gora je, u cilju unapređenja uslova za obavljanje ovih profesija, zaštite njihovih profesionalnih interesa, unapređenja profesionalne zdravstvene etike i učešća u unapređenju kvaliteta zdravstvene zaštite, odredbama Zakona o zdravstvenoj zaštiti („Sl. list CG“, br. 3/16, 39/16 i 2/17) predvidjela osnivanje Ljekarske komore Crne Gore, Stomatološke komore Crne Gore, Farmaceutске komore Crne Gore, a u skladu s članom 120 ovog zakona, osnovana je i Komora fizioterapeuta. Osnivanje Komore medicinskih sestara, babica i tehničara definisano je i članom 20 Zakona o zdravstvenoj njezi pacijenata („Sl. list CG“, broj 25/10).

Iako Evropska komisija, zajedno sa državama članicama daje konačan sud o tome, ovo mjerilo s aspekta do sad realizovanih obaveza možemo smatrati ispunjenim.

MJERILO BROJ 3: Crna Gora da usvoji horizontalni zakon o uslugama koji će prenijeti Direktivu o uslugama 2006/123/EZ i pokazati dalji napredak u usklađivanju sektorskih propisa.

U cilju ispunjenja trećeg završnog mjerila, Vlada je 25. VI 2015. usvojila Akcioni plan za transponovanje Direktive o uslugama na unutrašnjem tržištu za period 2015-2018. Takođe, 16. X 2017. donijet je Zakon o uslugama („Sl. list CG“, broj 71/17), koji predstavlja horizontalni zakon u ovoj oblasti.

Vlada je 18. IV 2019. usvojila Izvještaj o sprovođenju Akcionog plana za transponovanje Direktive o uslugama na unutrašnjem tržištu 2015-2018 za 2018. godinu. Isti sadrži presjek realizacije obaveza za period 2015-2018, pa su obaveze predviđene AP su u potpunosti realizovane donošenjem sljedećih akata:

- Pravilnik o bližim uslovima koje treba da ispunjava auto škola u pogledu prostora, nastavnih sredstava, vozila i kadra („Sl. list CG“, broj 30/15);
- Pravilnik o bližim uslovima za osnivanje ustanova visokog obrazovanja („Sl. list CG“, broj 22/15);
- Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o jahtama („Sl. list CG“, broj 41/15) kojim su implementirane obaveze predviđene AP za 2015;
- Uredba o uslovima za obavljanje poslova zastupanja pred carinskim organom („Sl. list CG“, broj 26/16);
- Zakon o tumačima („Sl. list CG“, broj 52/16);

- Zakon o komunalnim djelatnostima („Sl. list CG“, broj 74/16);
- Odluka o stavljanju van snage Posebnih uzansi u turizmu, br. 010-294 donešena je 1. III 2016. Nije iskazana potreba za donošenjem novog propisa;
- Donijeti su novi propisi koji su usklađeni sa Direktivom o uslugama i to: Zakon o računovodstvu („Sl. list CG“, broj 52/16) i Zakon o reviziji („Sl. list CG“, broj 1/17) uz napomenu da su predmet AP bili i Zakon o računovodstvu i reviziji („Sl. list RCG“, broj 69/05 i „Sl. list CG“, br. 80/08 i 32/11); Pravilnik o bližim uslovima i dokumentaciji za dobijanje licence ovlašćenog revizora („Sl. list CG“, br. 33/09 i 41/09) i Uputstvo o načinu utvrđivanja ispunjenosti uslova za izdavanje dozvole za rad društvu za reviziju („Sl. list CG“, broj 48/09). Treba naglasiti da Zakon o reviziji ne navodi decidno mogućnost elektronskog podnošenja zahtjeva za izdavanje dozvole za obavljanje revizije, ali isto će biti omogućeno putem JKT za usluge;
- Zakon o izmjenama Zakona o patentima („Sl. list CG“, broj 2/17);
- Pravilnik o kategorizaciji turističkih mjesta („Sl. list CG“, broj 12/17);
- Zakon o planiranju prostora i izgradnji objekata („Sl. list CG“, broj 64/17);
- Pravilnik o načinu i postupku izdavanja, mirovanja licence i načinu vođenja registra licenci („Sl. list CG“, broj 79/17);
- Pravilnik o načinu i postupku izdavanja, mirovanja licence i načinu vođenja registra licenci („Sl. list CG“, broj 79/17);
- Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o advokaturi („Sl. list CG“, broj 22/17);
- Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o skijalištima („Sl. list CG“, broj 44/17);
- Zakon o slatkovodnom ribarstvu („Sl. list CG“, broj 17/18);
- Zakon o izmjenama i dopuni Zakona o sredstvima za ishranu bilja („Sl. list CG“, broj 43/18);
- Pravilnik o obrascu licence za obavljanje turističke djelatnosti („Sl. list CG“, broj 22/18);
- Pravilnik o polaganju stručnog ispita za sticanje ovlašćenja za izradu tehničke dokumentacije i načinu dobijanja licence za rad geodetske organizacije („Sl. list CG“, broj 11/19);
- Pravilnik o uslovima za izvođenje obuke, sticanje ovlašćenja i načinu vođenja registra za vršenje energetskih pregleda („Sl. list CG“, broj 75/15);
- Zakon o izmjeni i dopunama Zakona o posredovanju („Sl. list CG“, broj 18/19);
- Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti kulturnih dobara („Sl. list CG“, broj 18/19);
- Pravilnik o polaganju stručnog ispita za sticanje ovlašćenja za izradu tehničke dokumentacije i načinu dobijanja licence za rad geodetske organizacije („Sl. list CG“, broj 11/19);

- Zakon o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti („Sl. list CG“, broj 24/19);
- Zakon o detektivskoj djelatnosti („Sl. list CG“, broj 25/19);
- Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o efikasnom korišćenju energije („Sl. list CG“, broj 25/19);
- Zakon o turističkim organizacijama („Sl. list CG“, broj 27/19);
- Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o poreskim savjetnicima („Sl. list CG“, broj 47/19);
- Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o unutrašnjoj trgovini („Sl. list CG“, broj 38/19);
- Uredba o minimalno - tehničkim uslovima, načinu, sredstvima i opremi za pružanje pojedinih usluga koje uključuju sportsko - rekreativne i avanturističke aktivnosti („Sl. list CG“, broj 38/19);
- Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o uslovima i načinu upotrebe padobrana („Sl. list CG“, broj 73/19) i
- Pravilnik o uslovima u pogledu prostora, kadra i opreme za obavljanje poslova u vezi sa zapošljavanjem u agenciji za zapošljavanje („Sl. list CG“, broj 66/20) i
- Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o bližim uslovima i načinu izdavanja, prestanku važenja i oduzimanja konzervatorske licence, kao i sadržaju i načinu vođenja registra izdatih konzervatorskih licenci („Sl. list CG“, broj 12/18, 102/20).

Obaveze predviđene AP su djelimično realizovane pripremom, odnosno donošenjem sljedećih akata:

- Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o raftingu („Sl. list CG“, broj 57/16) iz razloga što nije propisano priznavanje odobrenja drugih država članica, s obzirom na reciprocitet priznavanja crnogorskih odobrenja u drugim državama članicama, dok su ostale obaveze predviđene AP realizovane donošenjem ovog akta i
- Zakon o turizmu i ugostiteljstvu („Sl. list CG“, br. 2/18, 4/18 i 13/18) djelimično je usklađen sa obavezama koje proizilaze iz AP - Novim Zakonom o turizmu i ugostiteljstvu izvršeno je usklađivanje sa svim obavezama koje proizilaze iz AP, osim onih obaveza čija primjena će početi danom pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji i to zbog reciprociteta u odnosima (u suprotnom bi crnogorski subjekti bili dovedeni u neravnopravan položaj u odnosu na iste u državama članicama, tj. subjekti iz drugih država članica bi mogle obavljati svoje aktivnosti u Crnoj Gori, a crnogorski ne bi mogli u njihovim državama).

U cilju potrebnog usklađivanja sektorskih propisa sa Direktivom 2006/123/EZ o uslugama na unutrašnjem tržištu, u narednom periodu predviđeno je da se donose:

- Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o zanatstvu (planirano za IV kvartal 2022). Donošenje propisa je odloženo iz razloga usaglašavanja stavova sa predstavnicima JU Zanatske komore Crne Gore;
- Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o načinu vođenja i sadržini registra lica koja se bave zanatskom djelatnošću (planirano za II kvartal 2023);

- Odluka o utvrđivanju zanata, djelatnosti sličnih zanatu i liste jednostavnih i složenih zanata (planirano za III kvartal 2023, nakon usvajanja Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zanatstvu);
- Zakon o morskom ribarstvu i marikulturi, donošenje je odloženo za IV kvartal 2021. zbog usaglašavanja sa EU ribarskom politikom, a posebno imajući u vidu buduće izmjene u EU;
- Zakon o upravljanju otpadom (planirano za IV kvartal 2021);
- Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o unutrašnjoj trgovini, kojim su predviđene i planirane mjere i u novim verzijama podzakonskih akata (Pravilnik o sadržini prijave trgovine i registra za vođenje evidencije i Pravilnik o minimalnim tehničkim uslovima za obavljanje prometa robe i vršenja usluga u prometu robe) neće biti barijera koje su navedene i isti će biti donijet do kraja IV kvartala 2022. godine; i
- Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o bližim uslovima i načinu izdavanja, prestanku važenja i oduzimanja istraživačke licence, kao i sadržaju i načinu vođenja registra izdatih istraživačkih licenci (planirano za IV kvartal 2023. godine).

USPOSTAVLJANJE JKT ZA USLUGE

Kao što je navedeno u prethodnom dijelu dokumenta pravni osnov za uspostavljanje Jedinственe kontakt tačke za usluge (JKT), je sadržan u članu 8 Zakona o uslugama kojim se propisuje obaveza uspostavljanja elektronske jedinstvene kontaktne tačke u Crnoj Gori.

MJERILO BROJ 4 : Crna Gora da donese izmjene propisa u cilju ukidanja svih zahtjeva za državljanstvom za pristup i uživanje slobode pružanja usluga, izuzev zahtjeva za državljanstvom opravdanim i proporcionalnim sa članom 51 UFEU. Ove izmjene treba da budu primjenjive najkasnije datumom pristupanja.

Donošenjem Uredbe o izmjenama i dopunama Uredbe o uslovima za obavljanje poslova zastupanja pred carinskim organom („Sl. list CG”, broj 25/16), Zakona o tumačima (Sl. list CG, br. 52/16), Zakona o izmjenama Zakona o patentima („Sl. list CG”, br. 2/17), Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o advokaturi („Sl. list CG”, broj 22/17), Zakona o izmjeni i dopunama Zakona o posredovanju („Sl. list CG”, br. 18/19), Zakon o detektivskoj djelatnosti („Sl. list CG”, broj 25/19) i Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o poreskim savjetnicima („Sl. list CG”, br. 47/19)

Iako Evropska komisija, zajedno sa državama članicama daje konačan sud o tome, ovo mjerilo s aspekta do sad realizovanih obaveza možemo smatrati ispunjenim.

B) PREOSTALI KLJUČNI KORACI U 2022-2023. GODINI

TABELA

Strateški dokument	Noseća institucija	Institucije partneri	Rok	Finansijska procjena i izvor finansiranja
Akcionni plan za sprovođenje Strategije razvoja poštanske djelatnosti u Crnoj Gori za period 2019-2023, za 2021-2022. godinu	MER	EKIP, Pošta Crne Gore, poštanski operatori	III kvartal 2021. Realizovano	Iz budžeta Sredstva EKIP-a Sredstva Pošte CG Sredstva poštanskih operatora
Zakoni i podzakonski akti				
Uredba o jedinstvenoj kontakt tački za usluge	MER	Sva nadležna ministarstva	IV kvartal 2022.	Iz budžeta
Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o zdravstvenoj zaštiti	MZ		III kvartal 2023	Iz budžeta
Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o zdravstvenoj njezi pacijenata	MZ		III kvartal 2023	Iz budžeta
Zakon o planiranju prostora i izgradnji objekata	MEPG		IV kvartal 2023	Iz budžeta
Zakon o veterinarstvu	MPŠV		IV kvartal 2023	Iz budžeta

Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o turizmu i ugostiteljstvu	MER		IV kvartal 2022	Iz budžeta
Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o planinskim stazama	MER		IV kvartal 2022	Iz budžeta
Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o raftingu	MER		IV kvartal 2022	Iz budžeta
Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o skijalištima	MER		IV kvartal 2022	Iz budžeta
Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o efikasnom korišćenju energije	MKI		IV kvartal 2021	Iz budžeta
Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o energetici	MKI		IV kvartal 2022	Iz budžeta
Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o zanatstvu	MER		IV kvartal 2022	Iz budžeta
Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o načinu vođenja i sadržini registra lica koja se bave zanatskom djelatnošću	MER		II kvartal 2023	Iz budžeta
Odluka o utvrđivanju zanata, djelatnosti sličnih zanatu i liste jednostavnih i složenih zanata	MER		III kvartal 2023	Iz budžeta

Zakon o morskom ribarstvu i marikulturi	MPŠV		IV kvartal 2021	Iz budžeta
Zakon o upravljanju otpadom	MEPG		IV kvartal 2021	Iz budžeta
Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o unutrašnjoj trgovini	MER		IV kvartal 2022	Iz budžeta
Pravilnik o sadržini prijave trgovine i registra za vođenje evidencije	MER		I kvartal 2023	Iz budžeta
Pravilnik o minimalnim tehničkim uslovima za obavljanje prometa robe i vršenja usluga u prometu robe	MER		I kvartal 2023	Iz budžeta
Pravilnik o izmjenama Pravilnika o bližim uslovima i načinu izdavanja, prestanku važenja i oduzimanja istraživačke licence, kao i sadržaju i načinu vođenja registra izdatih istraživačkih licenci	MPNKS		IV kvartal 2023	Iz budžeta
Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o vrsti i načinu dostavljanja podataka poštanskih operatora	EKIP		IV kvartal 2022	Iz budžeta EKIP-a
Administrativni kapaciteti: 1. Zapošljavanja 2. Obuke	U Ministarstvu ekonomskog razvoja u Direktoratu za trgovinsku saradnju i ekonomske odnose sa			BUDŽET

	<p>inostranstvom definisana je Direkcija za regionalnu trgovinsku saradnju i pristup tržištu usluga koja je zadužena, između ostalog, za implementaciju Direktive o uslugama. Kada Jedinствена kontakt tačka bude operativna, tim će biti uvećan za još jednog službenika koji će biti zadužen za praćenje operativnosti JKT-a i ostalih pitanja vezano za usluge</p> <p>U Ministarstvu ekonomskog razvoja, u Direktoratu za rad i zapošljavanje u Direkciji za pristup tržištu rada sistematizovana su dva radna mjesta u zvanju samostalnog savjetnika/ce za poslove iz oblasti profesionalnih kvalifikacija, te je potrebno da se u aktu o sistematizaciji u navedenom direktoratu</p>		<p>I kvartal 2023</p> <p>IV kvartal 2023</p>	
--	---	--	--	--

	sistematizuje još jedno radno mjesto samostalnog savjetnika/ce za poslove iz oblasti priznavanja profesionalnih kvalifikacija za obavljanje regulisanih profesija			
Potrebna infrastruktura –	Nakon sveobuhvatne analize, koju je potrebno realizovati a u cilju definisanja načina i koncepta buduće JKT, projektovaće se procjena neophodne infrastruktura (hardvera i softvera) i izabрати jedno od sljedećih rješenja: Opcija1: iskoristiti postojeće resurse (novog portala elektronske uprave) Opcija 2: Uspostaviti novo rješenje za JKT za usluge na web sajtu			
Ostalo –				

Vlada Crne Gore je na sjednici od 18. II 2021, usvojila Informaciju o aktivnostima iz Poglavlja 3 - Pravo osnivanja preduzeća i sloboda pružanja usluga. Kada je u pitanju ova oblast, Informacija (Zaključak Vlade br. 04-699/2 od 25. II 2021.) stavlja poseban akcenat na:

- Praćenje usaglašavanja preostalog nacionalnog zakonodavstva sa Direktivom o uslugama u skladu s Akcionim planom za transponovanje Direktive o uslugama na unutrašnjem tržištu u nacionalno zakonodavstvo za period 2015-2018;
- Potrebu ex ante ocjene usaglašenosti budućeg zakonodavstva sa Direktivom o uslugama od strane nadležnih resora u skladu sa pripremljenim smjernicama koje su sastavni dio Informacije;
- Praćenje i usaglašavanje sektorskih propisa kao i svih ostalih propisa kojima se reguliše oblast regulisanih profesija sa Direktivom 2005/36/EZ i izmjene Direktive 2013/55/EZ.
- Praćenje i usaglašavanje sektorskih propisa kao i svih ostalih propisa kojima se reguliše oblast regulisanih profesija sa Direktivom 2018/958/EU o ispitivanju proporcionalnosti.
- Sprovođenje pripremnih aktivnosti za uspostavljanje jedinstvene kontakt tačke za usluge i IMI sistema.
- Uspostavljanje elektronske registracije preduzeća (elektronska registracija je uspostavljena).

C) PRAKSA DRŽAVE ČLANICE EU

Crna Gora je u okviru Poglavlja – 3 za podoblast međusobno priznavanje profesionalnih kvalifikacija za obavljanje regulisanih profesija kroz bilateralnu saradnju koristila ekspertsku podršku od strane Republike Slovenije. Ova ekspertska podrška se ogledala u izradi Zakona o priznavanju profesionalnih kvalifikacija za obavljanje regulisanih profesija, kao i u izradi Liste regulisanih profesija. U cilju daljeg unapređenja ove oblasti neophodno je i dalje pružanje tehničke podrške od strane Republike Slovenije u cilju usklađivanja sektorskih propisa u oblasti međusobnog priznavanja profesionalnih kvalifikacija za obavljanje regulisanih profesija (doktor medicine, doktor stomatologije, farmaceut, medicinska sestra, babica, veterinar i arhitekta), sa Direktivom 2005/36/EZ i izmjeni Direktive 2013/55/EZ u dijelu automatskog priznavanja profesionalnih kvalifikacija.

3. POZICIJA POGLAVLJA UNUTAR TEMATSKOG KLASTERA

Poglavlje 3 – Pravo osnivanja preduzeća i sloboda pružanja usluga se nalazi u okviru klastera Unutrašnje tržište.

a) sa kojim poglavljima postoji konkretna međuzavisnost, mogućnost posrednog uticaja i na neki drugi „klaster“

Postoji konkretna međuzavisnost sa:

Poglavljem 2 - Sloboda kretanja radnika u dijelu koji se odnosi na prekogranično pružanje usluga, tj. period boravka pružalaca usluga, bilo da posjeduju profesionalnu kvalifikaciju ili ne, kao i ukidanje radnih dozvola za ove kategorije; i

Poglavljem 30 –Vanjski odnosi -u dijelu koji se odnosi na zajedničku trgovinsku politiku EU i shodno tome implementaciju CEFTA 2006 Sporazuma u oblasti slobode pružanja usluga.

b) potencijalne mjere rane integracije, u kojim segmentima pravne tekovine EU, evropskim inicijativama ili programima Unije bismo mogli učestvovati i prije samog članstva u EU.

Poglavlje 3 – Pravo osnivanja preduzeća i sloboda pružanja usluga prati obaveze iz Akcionog plana za Zajedničko regionalno tržište za period 2021-2024 – katalizatoru za dublju regionalnu integraciju i podsticaj ka Jedinstvenom tržištu EU, i u tom smislu prati implementaciju ključnih aktivnosti iz CEFTA 2006 Sporazuma.